

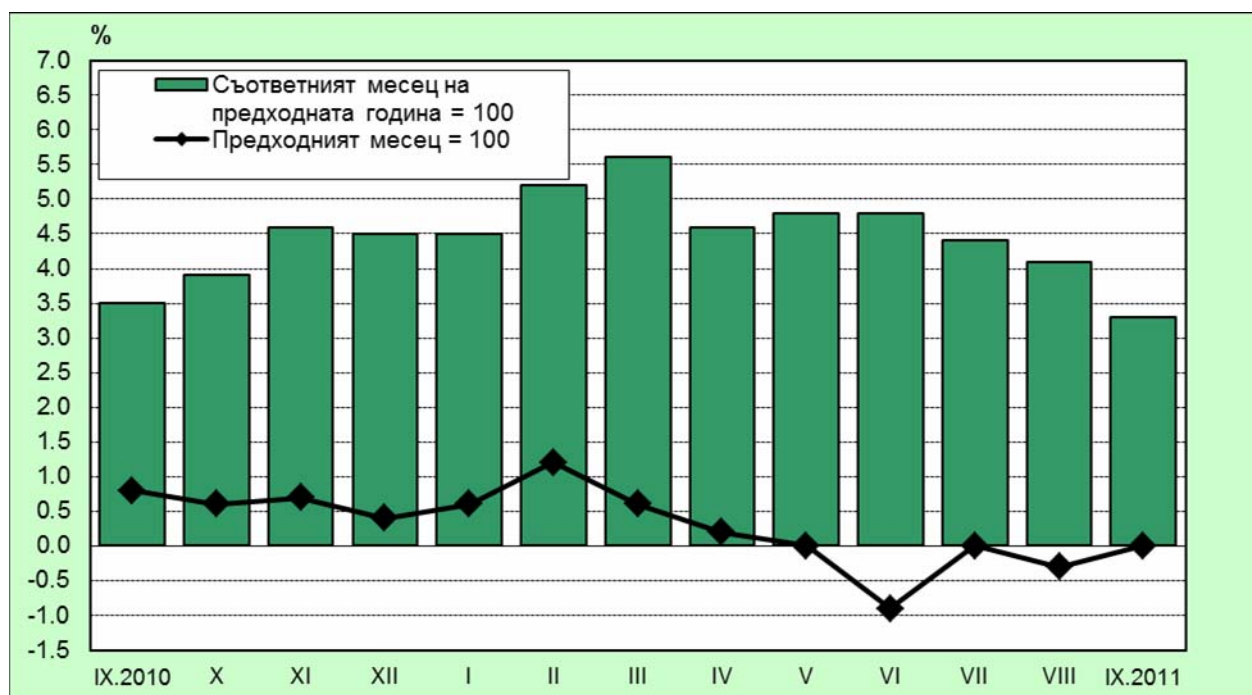

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА СЕПТЕМВРИ 2011 ГОДИНА

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) за септември 2011 г. спрямо август 2011 г. е **100.0%**, т.е. месечната инфлация е **0.0%**. Инфлацията от началото на годината (септември 2011 г. спрямо декември 2010 г.) е **1.5%**, а годишната инфлация за септември 2011 г. спрямо септември 2010 г. е **3.3%** (табл. 1).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2010 - септември 2011 г. спрямо периода октомври 2009 - септември 2010 г. е **4.5%**.

Фиг. 1. Инфлацията, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През септември 2011 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с **0.1%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с **0.2%**;
- облекло и обувки - намаление с **0.7%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с **0.1%**;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - цените остават на равнището от миналия месец;
- здравеопазване - увеличение с **1.2%**;
- транспорт - увеличение с **0.3%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;

- свободно време, развлечения и културен отдих - намаление с **4.0%**;
- образование - увеличение с **2.3%**;
- ресторанти и хотели - намаление с **0.2%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.4%**.

През септември са се намалили цените на следните хранителни продукти: брашно - с 3.6%, хляб - с 0.1%, мляно месо (кайма) - с 0.6%, растителни масла - с 2.0%, пипер - всички видове - с 18.9%, моркови - с 2.4%, зрял лук - със 7.2%, зеле - с 3.0%, ябълки - със 17.1%, грозде - с 20.5%, леща - с 1.1%, гъби - с 0.6%, зелен лук, чесън и праз - с 10.1%, газирани напитки - с 2.0%, и други.

През месеца са се увеличили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.8%, хлебни и тестени изделия - с 1.1%, месо от едър рогат добитък - с 1.1%, птиче месо - с 0.9%, свинско месо - с 0.6%, трайни и малотрайни колбаси - съответно с 0.8 и 1.2%, риба и рибни продукти - с 0.6%, сирене - с 0.6%, яйца - с 3.4%, маргарин - с 2.4%, цитрусови и южни плодове - с 0.8%, зрял боб - с 1.0%, домати - с 2.7%, захар - с 0.3%, кафе, чай и какао - с 1.3%, хомогенизирани бебешки, детски и диетични храни - с 0.8%, бира - с 1.1%, и други.

През септември в групите на нехранителните стоки и услугите намаление е регистрирано при цените на: облекло - с 0.6%, обувки - с 1.1%, готварски печки - с 0.4%, водонагревателни и отоплителни уреди - с 0.3%, малки електрически и домакински уреди - с 0.6%, услуги за текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.1%, дизелово гориво - с 0.2%, автомобилен бензин А95Н - с 0.1%, автомобилен бензин А98Н - с 0.1%, телевизионни приемници и антени - с 1.7%, комплексни услуги за почивка и туристически пътувания - с 21.9%, услуги по настаняване в хотели в курортни комплекси - с 15.3%, и други.

През месеца е регистрирано увеличение на цените на: газ пропан-бутан за битови нужди - с 2.1%, твърди горива за битови нужди - с 0.6%, хладилници и фризери - с 0.3%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 2.8%, моторни и смазочни масла - с 0.6%, кина, театри и други - с 2.5%, услуги, свързани с образованието - с 2.3%, продукти за лична хигиена - с 0.4%, бижута и часовници - със 7.5%, пътнотранспортна застраховка - с 2.8%, и други.

През септември са се повишили цените на лекарските услуги - с 8.1%, на стоматологичните услуги - с 4.9%, и цените на лекарствата - с 0.1%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за септември 2011 г. спрямо август 2011 г. е **100.0%**, т.е. месечната инфлация е **0.0%**. Инфлацията от началото на годината (септември 2011 г. спрямо декември 2010 г.) е **1.4%**, а годишната инфлация за септември 2011 г. спрямо септември 2010 г. е **2.9%** (табл. 2).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2010 - септември 2011 г. спрямо периода октомври 2009 - септември 2010 г. е **3.8%**.

Според ХИПЦ през септември 2011 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - цените остават на равнището от миналия месец;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с **0.3%**;
- облекло и обувки - намаление с **0.6%**;

- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с **0.1%**;
- здравеопазване - увеличение с **5.7%**;
- транспорт - увеличение с **0.2%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- свободно време, развлечения и културен отдих - намаление с **3.9%**;
- образование - увеличение с **2.3%**;
- ресторанти и хотели - намаление с **1.8%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.7%**.

Индексът на цените за малката кошница (ИЦМК) за септември 2011 г. спрямо август 2011 г. е **99.8%**, а от началото на годината (септември 2011 г. спрямо декември 2010 г.) е **101.9%** (табл. 3).

През септември цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - намаление с **0.4%**;
- нехранителни стоки - увеличение с **0.3%**;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 3$.

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерител на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за септември 2011 година

(Проценти)

Потребителски групи	2010 - тегла - %	IX.2011		
		предходният месец = 100	декември 2010 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.0	101.5	103.3
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	36.588	100.1	102.2	105.4
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.414	100.2	99.9	100.2
03 Облекло и обувки	3.411	99.3	98.2	100.1
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	17.174	100.1	101.0	102.2
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	4.069	100.0	99.9	100.2
06 Здравеопазване	6.656	101.2	102.5	102.9
07 Транспорт	7.367	100.3	105.6	107.6
08 Съобщения	5.585	100.0	99.7	99.4
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	3.670	96.0	96.1	98.3
10 Образование	0.488	102.3	103.2	103.8
11 Ресторанти и хотели	5.601	99.8	101.9	103.3
12 Разнообразни стоки и услуги	3.976	100.4	102.1	102.5
Хранителни	37.903	100.2	102.1	105.3
Нехранителни	30.159	100.1	101.2	102.2
Обществено хранене	5.287	100.2	102.6	103.3
Услуги	26.651	99.7	100.9	101.9

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за септември 2011 година

(Проценти)

Потребителски групи	2008 - тегла - ‰	IX.2011			
		2005 = 100	предходният месец = 100	декември 2010 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ХИПЦ	1000.000	141.20	100.0	101.4	102.9
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	204.178	144.97	100.0	102.4	105.7
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	109.003	263.42	100.3	100.1	100.3
03 Облекло и обувки	34.492	127.04	99.4	98.7	100.5
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	77.973	135.55	100.0	100.8	102.0
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	78.591	115.10	100.1	99.3	99.6
06 Здравеопазване	50.077	139.31	105.7	109.3	109.7
07 Транспорт	170.839	141.63	100.2	104.3	105.4
08 Съобщения	56.378	92.48	100.0	99.0	98.8
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	71.156	109.53	96.1	94.6	95.9
10 Образование	10.876	165.83	102.3	103.2	103.8
11 Ресторанти и хотели	69.176	154.39	98.2	99.1	101.4
12 Разнообразни стоки и услуги	67.260	164.53	100.7	102.4	103.4

Таблица 3

Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги на най-нискодходните 20% от домакинствата за септември 2011 година

(Проценти)

Потребителски групи	2010 - тегла - %	IX.2011
		Предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	99.8
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	58.653	99.6
Облекло и обувки	2.765	100.5
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	21.623	100.1
Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	2.728	100.0
Здравеопазване	5.982	100.5
Транспорт	1.908	100.1
Съобщения	1.709	100.0
Свободно време, развлечения и културен отдих	0.579	100.3
Разнообразни стоки и услуги	4.054	99.8
Хранителни	58.653	99.6
Нехранителни	19.631	100.3
Услуги	21.716	100.0